A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2010. április 20. *

A C-246/07. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2007. május 22-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: G. Valero Jordana és C. Tufvesson, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Svéd Királyság** (képviselik: A. Kruse és A. Falk, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: svéd.

támogatják:

a **Dán Királyság** (képviselik: C. Pilgaard Zinglersen és R. Holdgaard, meghatalmazotti minőségben),

a **Holland Királyság** (képviselik: C. M. Wissels és D. J. M. de Grave, meghatalmazotti minőségben),

a **Finn Köztársaság** (képviseli: J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben),

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviseli: V. Jackson, meghatalmazotti minőségben, segítője: D. Anderson QC)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta, E. Levits, C. Toader tanácselnökök, C. W. A. Timmermans, A. Rosas (előadó), A. Borg Barthet, J. Malenovský, U. Lõhmus és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: R. Şereş tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. április 29-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. október 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Közösségek Bizottsága keresetlevelével annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Svéd Királyság – mivel egyoldalúan javasolta valamely anyagnak, a perfluor-oktán-szulfonátnak (a továbbiakban: PFOS) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: Stockholmi Egyezmény) A. mellékletébe történő felvételét – nem teljesítette az EK 10. cikkből és az EK 300. cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A Stockholmi Egyezmény

2 A Stockholmi Egyezményt 2001. május 22-én fogadták el. 26. cikkének (1) bekezdése alapján 2004. május 17-én, azaz az ötvenedik ratifikációs, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezésétől számított kilencvenedik napon lépett hatályba. Az Egyezmény célja – amint azt az 1. cikke ismerteti – az emberi egészség és a környezet megóvása a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagoktól (a továbbiakban: POP anyagok), mivel az Egyezményben részes felek felismerték, hogy a POP anyagok „mérgező tulajdonságokkal rendelkeznek, ellenállóak a lebomlással szemben, biológiailag felhalmozódnak, valamint levegőn, vízen keresztül, illetve vándorló állatfajok segítségével országhatárokon átterjednek, és kibocsátásuk helyétől távol rakódnak le, ahol a szárazföldi és vízi ökoszisztémákban felhalmozódnak".

3 A Stockholmi Egyezmény 2. cikkéből következően az Egyezmény alkalmazásában „részes félnek" az olyan állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet minősül, amely hozzájárult ahhoz, hogy ezen Egyezmény kötelezze, és amely számára az Egyezmény hatályban van, és „regionális gazdasági integrációs szervezetnek" egy adott régió szuverén államai által létesített olyan szervezet minősül, amelyet a tagállamai hatáskörrel ruháztak fel az Egyezmény által szabályozott kérdésekre, és amely megfelelő felhatalmazást kapott arra, hogy, belső eljárási szabályaival összhangban, az Egyezményt aláírja, megerősítse, jóváhagyja, vagy csatlakozzon ahhoz.

4 A Stockholmi Egyezmény 3. cikke úgy rendelkezik, hogy a részes felek meghozzák az Egyezmény mellékleteiben felsorolt vegyi anyagokra vonatkozó szükséges jogi és közigazgatási intézkedéseket. Ezek az intézkedések alapvetően az említett anyagok gyártásának, felhasználásának, importálásának és exportálásának megszüntetésére és korlátozására irányulnak.

5 A Stockholmi Egyezmény arról is rendelkezik, milyen eljárás szerint lehet új vegyi anyagokat felvenni az A–C. mellékletébe. A vegyi anyagoknak az ezen mellékletekbe való felvételéről szóló 8. cikk értelmében:

„(1) Bármely Részes Fél javaslatot terjeszthet elő a Titkárság felé egy vegyi anyag A., B. és/vagy C. mellékletben történő felsorolására. A javaslatnak tartalmaznia kell a D. mellékletben meghatározott adatokat. A javaslat elkészítése során a Részes Felet más Részes Felek és/vagy a Titkárság is segítheti.

(2) A Titkárságnak igazolnia kell, hogy a javaslat tartalmazza a D. mellékletben meghatározott adatokat. Ha a Titkárság meggyőződött róla, hogy a javaslat az így meghatározott adatokat tartalmazza, továbbítja a javaslatot A Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság felé.

(3) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia a javaslatot, rugalmasan és átlátható módon kell alkalmaznia a D. mellékletben meghatározott kijelölési kritériumokat minden rendelkezésre bocsátott adat figyelembevételével, egységes és kiegyensúlyozott módon.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy:

a) meggyőződött arról, hogy a kijelölési kritériumok teljesülnek, a Titkárságon keresztül a javaslatot és a Bizottság értékelését minden Részes Fél és megfigyelő számára elérhetővé teszi, és ösztönzi őket az E. mellékletben meghatározott adatok benyújtására;

[…]

(6) Ahol a Bizottság úgy döntött, hogy a kijelölési kritériumok teljesülnek, vagy a Részes Felek konferenciája a javaslat továbbhaladása mellett döntött, a Bizottságnak folytatnia kell a javaslat felülvizsgálatát minden további beérkezett vonatkozó adat figyelembevételével, és az E. melléklet alapján el kell készítenie egy kockázatiprofil-tervezetet. […]

(7) Ha az E. mellékletnek megfelelően kialakított kockázati profil alapján a Bizottság úgy dönt, hogy:

a) a vegyi anyag, a nagy távolságra jutó környezeti szállítódása folytán, jelentős károkat okozhat az emberi egészségben és/vagy a környezetben úgy, hogy globális cselekvésre van szükség, a javaslatnak tovább kell mennie. A teljes tudományos bizonyosság hiánya nem akadályozhatja meg a javaslat továbbhaladását. A Bizottság a Titkárságon keresztül a döntéshez minden Részes Féltől és megfigyelőtől kérhet adatokat az F. mellékletben meghatározott megfontolásokhoz kapcsolódóan. Ezt követően el kell készítenie egy kockázatkezelési értékelést, amelynek tartalmaznia kell az adott vegyi anyagra vonatkozó lehetséges korlátozó rendszabályok elemzését ezen mellékletnek megfelelően;

b) a javaslat nem halad tovább, a kockázati profilt a Titkárságon keresztül el kell juttatni minden Részes Félhez és megfigyelőhöz, és a javaslatot elutasítja.

(8) Bármely, a (7) bekezdés b) pontja alapján elutasított javaslathoz bármely Részes Fél kérheti a Részes Felek konferenciáját, hogy utasítsa a Bizottságot további adatok begyűjtésére a javasló Részes Féltől és más Részes Felektől egy évet meg nem haladó időtartamban. Ezen időszak végén és a beérkezett információk alapján a Bizottságnak újra meg kell vizsgálnia a javaslatot a (6) bekezdés alapján a Részes Felek konferenciája által meghatározandó prioritásokkal. Ha az eljárást követően a Bizottság ismét elutasítja a javaslatot, a Részes Fél kifogásolhatja a döntést, és a Részes Felek konferenciája soron következő ülésén a kérdést fontolóra veszi. A Részes Felek konferenciája az E. melléklet alapján elkészült kockázati vázlat alapján, a Bizottság értékelésének, valamint minden, bármely Részes Fél vagy megfigyelő által szolgáltatott kiegészítő adat figyelembevételével dönthet úgy, hogy a javaslatnak tovább kell mennie. Ha a Részes Felek konferenciája úgy dönt, hogy a javaslat továbbmehet, a Bizottságnak el kell készítenie a kockázatkezelési értékelést.

(9) A Bizottságnak a (6) bekezdésben említett kockázati profil és a (7) bekezdés a) pontjában vagy a (8) bekezdésben említett kockázatkezelési értékelés alapján javaslatot kell tennie, hogy a Részes Felek konferenciája megfontolja-e a vegyi anyag felsorolását az A., a B. és/vagy a C. mellékletben. A Részes Felek konferenciájának, kellően figyelembe véve a Bizottság javaslatait, beleértve bármely tudományos bizonytalanságot, körültekintően döntenie kell a vegyi anyag felsorolásáról, meghatározva a vonatkozó szabályozó intézkedéseket, az A., a B. és/vagy a C. mellékletben."

6 A Stockholmi Egyezmény „Műszaki segítségnyújtás" címet viselő 12. cikke úgy rendelkezik, hogy a Részes Felek együttműködnek abban, hogy a fejlődő és átmeneti gazdaságú országok számára megfelelő segítséget nyújtanak, támogatva ezzel az Egyezményben foglalt kötelezettségeik teljesítésére szolgáló lehetőségeik szélesítését és megerősítését. Az Egyezmény 13. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fejlett országok Részes Felei új és további pénzügyi forrásokat nyújtanak a fejlődő és átmeneti gazdaságú országok Részes Felei számára, hogy képessé tegyék azokat azon

végrehajtó intézkedések kölcsönösen megállapított teljes költségeinek térítésében, melyek az említett egyezmény követelményeit elégítik ki.

7 A Stockholmi Egyezmény 19. cikke megalakította a Részes Felek konferenciáját, amely „folyamatosan áttekinti és értékeli" az Egyezmény „tényleges végrehajtását". A 19. cikk (6) bekezdése szerint a „Részes Felek konferenciája első ülésén felállít egy kisegítő testületet A Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság néven az Egyezmény által ezen Bizottságra ruházott feladatok ellátásának céljából". Amint az „A Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság felállítása" címet viselő SC-1/7. sz. dokumentumból kitűnik, a bizottságnak 31 tagja van, akiket a Részes Felek konferenciája nevez ki. A kiegyensúlyozott földrajzi megoszlás biztosítása érdekében a bizottság tagjait a következő helyekről nevezik ki:

– afrikai államok: 8;

– ázsiai és csendes-óceáni államok: 8;

– közép- és kelet-európai államok: 3;

– latin-amerikai államok és a karibi térség államai: 5;

– nyugat-európai államok és más államok: 7.

8 A Stockholmi Egyezmény 21. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Egyezmény módosításai

(1) Jelen Egyezmény módosítását bármely Részes Fél kezdeményezheti.

(2) Az Egyezmény módosításait a Részes Felek konferenciájának valamelyik ülésén fogadják el. A módosítási indítványok szövegét a Titkárság megküldi a Részes Feleknek legalább hat hónappal azon ülés előtt, amelyen a javaslat elfogadására sor kerülhet. A Titkárság a javasolt módosításokat megküldi az Egyezmény aláíróinak és, tájékoztatásul, a Letéteményesnek.

(3) A Részes Felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy az Egyezmény bármely módosítására tett javaslatot illetően konszenzust érjenek el. Amennyiben a konszenzust célzó minden erőfeszítés ellenére sem sikerül megállapodásra jutni, a módosítást, végső esetben, a jelen lévő és szavazó Részes Felek háromnegyedes szavazati többségével fogadják el.”

9 A Stockholmi Egyezmény 22. cikkének (1)–(4) bekezdése értelmében:

„A mellékletek elfogadása és módosítása

(1) Az Egyezmény mellékletei az Egyezmény szerves részét képezik, és hacsak kifejezetten másként nem rendelkeznek, az Egyezményre való hivatkozás egyben annak bármely mellékletére való hivatkozást is jelenti.

(2) Bármely további melléklet eljárásbeli, tudományos, műszaki vagy adminisztratív kérdésekre korlátozódik.

(3) A Egyezmény további mellékleteinek javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére vonatkozóan a következő eljárást kell alkalmazni:

a) további mellékletek javaslata és elfogadása a 21. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében meghatározott eljárás szerint történik;

b) bármely olyan Részes Fél, amely az Egyezményhez kapcsolódó további mellékleteket nem tudja elfogadni, arról írásban értesíti a Letéteményest egy éven belül attól az időponttól számítva, mikor a Letéteményestől az elfogadásról szóló értesítést megkapta. A Letéteményes valamennyi Részes Felet késedelem nélkül értesít bármely ilyen bejelentés kézhezvételéről. Bármely Részes Fél bármikor elfogadással helyettesítheti valamely további mellékletre vonatkozó

korábbi kifogásoló nyilatkozatát, és azzal számára a mellékletek hatályba lépnek a c) albekezdés értelmében;

c) további mellékletek egy évvel azt követően, hogy a Letéteményes az arról szóló értesítést közreadta, minden olyan Részes Fél számára hatályba lép, amely nem nyújtott be a fenti b) albekezdés rendelkezései szerinti értesítést.

(4) Az A., a B. és a C. mellékletek módosításainak javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére ugyanaz az eljárás vonatkozik, mint amely az Egyezményhez kapcsolódó további mellékletek javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére, kivéve hogy az A., a B. és a C. melléklet nem lép hatályba azon Részes Felek számára, amelyek a 25. cikk (4) bekezdése szerint ezen mellékletek módosításával kapcsolatban nyilatkozatot tettek, ebben az esetben az ilyen módosítások ezen Részes Felek esetén kilencven nappal azt követően lépnek hatályba, hogy a Részes Fél a Letéteményesnél letétbe helyezte az ilyen módosításra vonatkozó megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratát."

10 A Stockholmi Egyezmény 23. cikke a következőképpen szól:

„Szavazati jog

(1) Az alábbi (2) bekezdésben előírtakat kivéve az Egyezmény valamennyi Fele egy szavazattal rendelkezik.

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezetek az illetékességükbe tartozó ügyekben szavazati jogukat az Egyezményhez csatlakozott tagállamaik számával megegyező számú szavazattal gyakorolják. Az ilyen szervezetek nem gyakorolják szavazati jogukat, amennyiben tagállamaik gyakorolják a sajátjukat, és fordítva."

11 A Stockholmi Egyezmény 24. cikkének megfelelően az egyezményt az államok és a regionális gazdasági integrációs szervezetek írhatják alá.

12 A Stockholmi Egyezmény „Ratifikálás, elfogadás, jóváhagyás és csatlakozás" címet viselő 25. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) Jelen Egyezményt az államoknak és a regionális gazdasági integrációs szervezeteknek meg kell erősíteniük, el kell fogadniuk vagy jóvá kell hagyniuk. Az Egyezmény aláírásának lezárta utáni naptól nyitva áll a csatlakozni kívánó államok és regionális gazdasági integrációs szervezetek előtt. A megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratokat letétbe kell helyezni a Letéteményesnél.

(2) Bármely regionális gazdasági integrációs szervezetet, amely anélkül válik részesévé ennek az Egyezménynek, hogy tagállamai részesévé válnának, az Egyezményből folyó valamennyi kötelezettség köti. Az olyan szervezetek esetében, amelyeknek egy vagy több tagállama részese az Egyezménynek, a szervezetnek és tagállamainak el kell dönteniük az Egyezményből fakadó kötelezettségeik ellátásáért viselt felelősségük megoszlását. Ilyen esetekben a szervezet és a tagállamok nem jogosultak egyidejűleg gyakorolni az Egyezmény adta jogosultságokat.

(3) A regionális gazdasági integrációs szervezet megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratában meg kell jelölnie az Egyezmény által szabályozott kérdésekre vonatkozó hatáskörének terjedelmét. E szervezetnek a hatásköre terjedelmében bekövetkezett bármely lényeges változásról ugyancsak tájékoztatnia kell a Letéteményest, aki erről tájékoztatja a Részes Feleket.

(4) Megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratában bármely Részes Fél kinyilváníthatja, hogy az A., a B. vagy a C. melléklet módosítása csak azt követően lép hatályba, hogy az erre vonatkozó megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratot letétbe helyezték."

13 A Stockholmi Egyezményt az Európai Közösség részéről a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről szóló, 2004. október 14-i 2006/507/EK tanácsi határozattal (HL 2006. L 209., 1. o.) hagyták jóvá.

14 A 2006/507 határozat (8) preambulumbekezdése emlékeztet arra, hogy a Közösség már elfogadott a Stockholmi Egyezményben szabályozott kérdésekre vonatkozó jogi eszközöket, köztük a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EK irányelv módosításáról szóló, 2004. április 29-i 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 158., 7. o., magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 8. kötet, 465. o., helyesbítés: HL 2004. L 229., 5. o.; a továbbiakban: POP-rendelet), a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló, 2003. január 28-i 304/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 63., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 46. kötet, 65. o.), valamint a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek (PCB/PCT) ártalmatlanításáról szóló, 1996. szeptember 16-i 96/59/EK tanácsi irányelvet (HL L 243., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 75. o.).

15 A 2006/507 határozat (10) preambulumbekezdése így szól:

„Amennyiben az Egyezmény A., B. vagy C., illetve további mellékleteinek módosítására kerül sor, annak végrehajtását a Bizottság a 850/2004/EK rendelet, illetve más vonatkozó közösségi jogszabályok keretei között irányozza elő. Amennyiben valamely módosítás végrehajtására a letétbe helyezőnek a módosítás elfogadásáról szóló értesítése időpontjától számított egy éven belül nem kerül sor, továbbá a rendelkezések be nem tartásának elkerülése érdekében a Bizottság erről a 22. cikknek megfelelően értesíti a letétbe helyezőt."

16 A 2006/507 határozat 2. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) Minden olyan esetben, amikor az Egyezmény A., B. vagy C. melléklete, illetve további mellékletei módosításának végrehajtására a 850/2004/EK rendelet mellékleteiben, vagy más vonatkozó közösségi jogszabályban a letétbe helyezőnek a módosítás elfogadásáról szóló értesítése időpontjától számított egy éven belül nem kerül sor, a Bizottság erről az Egyezmény 22. cikkének megfelelően értesíti a letétbe helyezőt.

(2) Amennyiben az Egyezmény A., B. vagy C. melléklete, illetve további mellékletei módosításának végrehajtására az (1) bekezdésben említett értesítést követően sor kerül, a Bizottság az értesítést haladéktalanul visszavonja."

17 A 2006/507 határozat melléklete tartalmazza a Közösségnek a Stockholmi Egyezmény 25. cikke (3) bekezdése szerinti nyilatkozatát. Ez a nyilatkozat a következőképpen szól:

„Az Európai Közösség úgy nyilatkozik, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés és különösen annak 175. cikke (1) bekezdése értelmében hatáskörrel rendelkezik nemzetközi szerződések megkötésére és a belőlük eredő kötelezettségek teljesítésére, melyek elősegítik az alábbi célok megvalósulását:

– a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása,

– az emberi egészség védelme,

– a természeti erőforrások körültekintő és ésszerű hasznosítása,

– a regionális vagy világméretű környezeti problémák leküzdésére irányuló intézkedések ösztönzése nemzetközi szinten.

Az Európai Közösség továbbá úgy nyilatkozik, hogy már elfogadta az ezen egyezmény hatálya alá tartozó ügyeket szabályozó, tagállamaira nézve kötelező hatállyal

bíró jogszabályokat, és az Egyezmény 15. cikke (1) bekezdésének megfelelően e jogszabályok listáját az egyezmény Titkárságához be fogja nyújtani, és azt szükség esetén frissíti.

Az Európai Közösség felelős az egyezményből eredő és a hatályos közösségi jogszabályok hatálya alá tartozó kötelezettségek teljesítéséért.

A közösségi hatáskör gyakorlása természeténél fogva folyamatosan fejlődik."

18 A Közösség nem élt a Stockholmi Egyezmény 25. cikkének (4) bekezdésében biztosított azon lehetőséggel, hogy kinyilvánítsa, hogy az A., a B. vagy a C. melléklet módosítása csak azt követően lép hatályba, hogy az erre vonatkozó megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratot letétbe helyezték.

19 Valamennyi tagállam részes fél a Stockholmi Egyezményben.

Az Aarhusi Jegyzőkönyv

20 A nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi ENSZ-egyezményhez csatolt, a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokra vonatkozó jegyzőkönyvet 1998. június 24-én Aarhusban (Dánia) fogadták el (a továbbiakban: Aarhusi Jegyzőkönyv). A Jegyzőkönyv e szennyező anyagok kibocsátásának, illetve kiszivárgásának csökkentésére és megszüntetésére irányul.

21 Az Aarhusi Jegyzőkönyvet 1. és 15. cikkéből következően az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának tagországai, az Európai Gazdasági Bizottságban tanácskozási jogállással rendelkező államok, valamint az Európai Gazdasági Bizottság szuverén tagországaiból álló regionális gazdasági integrációs szervezetek írhatják alá.

22 Az Aarhusi Jegyzőkönyv 3. cikke a szerződő felek alapvető kötelezettségeit rögzíti. Ezek lényegében a következőkre terjednek ki: a jegyzőkönyv I. mellékletében felsorolt anyagok gyártásának és felhasználásának megszüntetése, a II. mellékletben felsorolt anyagok meghatározott felhasználás céljából történő fenntartása, és a III. mellékletben felsorolt anyagok kibocsátásának meghatározott szintre és az e mellékletben megállapított referenciaévre történő csökkentése.

23 Az Aarhusi Jegyzőkönyv 14. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen szabályozza a Jegyzőkönyv I–III. mellékletének módosítására vonatkozó eljárást:

„(1) E jegyzőkönyv módosítását bármely szerződő fél javasolhatja.

(2) A javasolt módosítások szövegét a Bizottság végrehajtó titkárához kell írásban eljuttatni, aki azokat közli valamennyi szerződő féllel. A javasolt módosításokat a végrehajtó szervben ülésező szerződő felek a soron következő éves ülésén csak akkor vitatják meg, ha a végrehajtó titkár e javaslatokat legalább 90 nappal az ülést megelőzően a szerződő felek számára továbbította.

(3) A jelen jegyzőkönyv, illetve annak I–IV., VI. és VIII. melléklete módosítását a végrehajtó szerv ülésén jelenlévő szerződő felek konszenzussal fogadják el, és a módosítás

az azt elfogadó szerződő felek tekintetében attól az időponttól számított kilencvenedik napon lép hatályba, amikor a szerződő felek kétharmada letétbe helyezte a módosításra vonatkozó elfogadási okiratát. A többi szerződő fél tekintetében a módosítás kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy az adott szerződő fél letétbe helyezi elfogadó okiratát."

24 A nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez kapcsolódóan a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Közösség nevében történő megkötéséről szóló, 2004. február 19-i tanácsi határozat (HL L 81., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 50. kötet, 144. o.) elfogadását követően a Közösség 2004. április 30-án letétbe helyezte ratifikációs okmányát.

25 Nem minden tagállam részes fél az Aarhusi Jegyzőkönyvben.

A POP rendelet

26 A POP rendelet 3. cikkében megtiltja az I. mellékletében található listán szereplő anyagok gyártását, forgalomba hozatalát és felhasználását. A rendelet szabályozza a II. mellékletben felsorolt anyagok felhasználását. A kibocsátás korlátozására vonatkozó rendelkezések hatálya alá tartozó anyagok felsorolását a III. melléklet tartalmazza.

27 A POP rendelet 14. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha egy anyagot a Stockholmi Egyezményben vagy az Aarhusi Jegyzőkönyvben jegyzékbe vesznek, a Bizottság – adott esetben – megfelelően módosítja a rendelet I–III. mellékletét, a

16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban. Ez utóbbi rendelkezés szerint, amely többek között a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat (HL L 184., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 124. o.) 5. cikkére hivatkozik, a Bizottságot szabályozási bizottság segíti.

A 76/769/EGK irányelv

28 Az 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelv (HL L 262., 201. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 3. kötet, 317. o.) az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítésére vonatkozik. A Svéd Királysággal szemben a jelen eljárás keretében felhozott tényállás időpontjában ez az irányelv nem terjedt ki a PFOS-re.

A jogvita előzményei

29 2004. augusztus 4-én a Bizottság előterjesztette a COM (2004) 537 végleges tanácsi határozatra vonatkozó javaslatot, amely annak engedélyezésére irányult, hogy a Bizottság a Közösség és a részes fél tagállamok nevében javaslatot terjeszthessen elő meghatározott számú vegyi anyagnak az Aarhusi Jegyzőkönyv és/vagy a Stockholmi Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételére.

30 Ez a javaslat az Aarhusi jegyzőkönyv vonatkozásában a következő vegyi anyagok felvételére irányul: az I. mellékletbe a hexaklór-butadién, az oktabróm-difenil-éter és a pentaklór-benzol, az I. és III. mellékletbe a poliklórozott naftalinok, és a II. mellékletbe a rövidláncú klórozott paraffinok.

31 Az említett javaslat a Stockholmi Egyezmény vonatkozásában a következő vegyi anyagok felvételére irányul: az Egyezmény A. mellékletébe a hexaklór-butadién, az oktabróm-difenil-éter és a pentaklór-benzol (az Aarhusi Jegyzőkönyv I. mellékletébe történő felvételre már kijelölt anyagok), valamint a pentabróm-difenil-éter, a klórdekon, a hexabróm-bifenil és a hexaklór-ciklohexán, az A. és C. mellékletbe a poliklórozott naftalinok, és a B. mellékletbe a rövidláncú klórozott paraffinok.

32 A PFOS sem az Aarhusi Jegyzőkönyv, sem a Stockholmi Egyezmény mellékleteibe történő felvételt illetően nem szerepelt a Tanács határozatára vonatkozó javaslatban.

33 A javaslat indokolásának 6. pontja így szól:

„Az Egyezmény vagy a Jegyzőkönyv mellékleteinek módosítására vonatkozó javaslatokat a Közösség és tagállamai részéről csak az együttműködési kötelezettség és az [EK] 10. cikkből következő, a Közösség nemzetközi képviseletének egységességére vonatkozó kötelezettség figyelembevételével lehet benyújtani."

34 Az említett javaslat (5) preambulumbekezdésének utolsó mondata a következőket állapítja meg:

„A Közösség nemzetközi képviseletének egységességére vonatkozó kötelezettség alapján és annak biztosítása érdekében, hogy a javaslatok megalapozottak legyenek, és a Közösségben megfelelő támogatottsággal rendelkezzenek, kizárólag a Közösség és a tagállamok által közösen elfogadott javaslatok nyújthatók be."

35 2004. szeptember 8-án tartotta ülését az Európai Unió Tanácsának „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja". A Svéd Királyság az ülésen úgy nyilatkozott, hogy a PFOS-t is javasolni kellene a Stockholmi Egyezmény megfelelő mellékletébe történő felvételre, és arra a lehetőségre hivatkozott, hogy erre vonatkozóan egyoldalúan is nyújthat be javaslatot. Ezen az ülésen a PFOS-re vonatkozó viták elsősorban annak a lehetőségnek a jogi következményeire vonatkoztak, hogy a Svéd Királyság egyoldalúan felvetesse a PFOS-t a Stockholmi Egyezménybe, valamint azokra a jogi kifogásokra, amelyeket a Bizottság az említett lehetőséggel szemben felhozott.

36 2005. március 10-én a Tanács a Stockholmi Egyezmény mellékleteibe való felvételre javasolandó anyagokkal kapcsolatban közös álláspontot tartalmazó következtetéseket fogadott el. A Tanács ezekben a következtetésekben (2005. március 14-i 7292/05. sz. dokumentum) azt „javasolja az Európai Közösségnek és a tagállamoknak, hogy vizsgálják meg azt a javaslatot, amely legfeljebb további három anyag felvételére vonatkozik, és amelyet mielőbb – lehetőleg [a Részes Felek konferenciájának első ülése] előtt, de mindenesetre olyan időpontban, hogy a POP Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság első ülése előtt meg lehessen vizsgálni – továbbítani kell [az említett egyezmény] Titkárság[á]hoz, és e célból felszólítja szakértőit, hogy elsőként [az Aarhusi Jegyzőkönyv] hatálya alá tartozó anyagok jegyzékét vizsgálják meg, és a további anyagok kiválasztásakor azt vegyék alapul, tekintettel arra, hogy az ebben a jegyzékben szereplő anyagokat már mint POP anyagokat szabályozták az [Európai Unión belül]". A Tanács az említett következtetések 5. pontjának h) alpontjában másfelől olyan pénzügyi és költségvetési szabályok elfogadását javasolja, amelyek lehetővé tennék a Titkárság számára a Stockholmi Egyezmény Részes Feleinek konferenciája által meghozott határozatok hatékony végrehajtását.

37 A Stockholmi Egyezmény Részes Feleinek konferenciája első ülésére 2005. május 2. és 6. között került sor. Ezen a konferencián megalakították a POP Anyagokat Felülvizsgáló Bizottságot. A Közösség és a tagállamok két anyagot, a klórdekont és a hexabróm-bifenilt javasolták a Stockholmi Egyezmény mellékleteibe történő

felvételre. A POP Anyagokat Felülvizsgáló Bizottságnak első ízben 2005. novemberben kellett üléseznie.

38 2005. július 6-án a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja" megvizsgálta a jelen ítélet 29. pontjában említett, bizonyos vegyi anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyv és a Stockholmi Egyezmény mellékleteibe történő felvételéről szóló bizottsági javaslatot. Az ülés jegyzőkönyve szerint az elnökség előterjesztett egy dokumentumot, amely összehasonlítja a Jegyzőkönyv és az Egyezmény módosítására vonatkozó eljárásokat, és javaslatokat tesz a két okmány alapján történő módosításokra. Az Aarhusi Jegyzőkönyvre vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban – amelyeket a megállapított határidőre tekintettel sürgősen meg kellett tenni – a csoport tagjai öt anyagról állapodtak meg: a hexaklór-butadiénről, az oktabróm-difenil-éterről, a pentaklór-benzolról, a poliklórozott naftalinokról, és a rövidláncú klórozott paraffinokról. A Stockholmi Egyezményt illetően a csoport tagjai megegyeztek abban, hogy bizonyos anyagok felvételét javasolni kell a Részes Felek második konferenciáján, de a csoport abban a kérdésben nem jutott megállapodásra, hogy melyek legyenek ezek az anyagok, és elhalasztották ennek megvitatását.

39 A PFOS-t illetően ez a csoport elismerte, hogy ez az anyag a POP anyagok jellemzőivel rendelkezik, és megállapította, hogy a közösségi szintű ellenőrző intézkedések meghatározására vonatkozó munka folyamatban van. Amint a Bizottság javaslatot terjeszt elő az ezekre az ellenőrző intézkedésekre vonatkozóan, a PFOS-t javasolni fogják felvenni az Aarhusi Jegyzőkönyvbe. A Bizottság az eljárási irataiban kifejtette, és többek között a Holland Királyság beavatkozási beadványában is megerősítette, hogy az elnökség felhívta az említett csoport figyelmét arra, milyen gazdasági következményekkel jár az arra vonatkozó javaslat, hogy a PFOS-t a már megtörtént értesítéseket követően vegyék fel a Stockholmi Egyezménybe, mivel ez arra késztetheti az Egyezményben részes fejlődő országokat, hogy kiegészítő pénzügyi támogatást igényeljenek.

40 2005. július 14-én a Svéd Királyság saját nevében javaslatot terjesztett elő a Stockholmi Egyezmény Titkárságához arra vonatkozóan, hogy a PFOS-t vegyék fel az Egyezmény A. mellékletébe.

41 2005. július 20-án az Állandó Képviselők Bizottsága (Coreper) megvizsgálta az egyes anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyv mellékleteibe való felvételére vonatkozó javaslatokról szóló tanácsi határozatnak az Elnökség által kidolgozott, módosított tervezetét (a 2005. július 15-i 11164/05. sz. dokumentum). Ennek a szövegnek az 1. cikke a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja" által a 2005. július 6-i ülésén kijelölt, és a jelen ítélet 38. pontjában felsorolt öt anyag felvételét javasolja. Az említett szöveg 2. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy „a Jegyzőkönyvben részes tagállamokkal együttesen javaslatot terjesszen elő – lehetőleg olyan időpontban, hogy az Egyezmény végrehajtó szervének 2005. decemberre tervezett következő ülése előtt meg lehessen vizsgálni – a [PFOS-nak] a jegyzőkönyvbe történő felvételére, és ezáltal a jegyzőkönyv megfelelő mellékleteinek módosítására, ha a Bizottság a 76/769 irányelv alapján javaslatot terjesztett elő a forgalomba hozatal és felhasználás korlátozására". Ennek a szövegnek a Coreper 2005. július 20-i tanácskozásán kialakított változatát (2005. július 22-i 11386/05. sz. dokumentum) a 2005. szeptember 8-án lezárult írásbeli eljárásban jóváhagyták.

42 2005. december 5-én a Bizottság javaslatot terjesztett elő a perfluoroktán-szulfonátok forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásáról (a 76/769 irányelv módosításáról) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozóan. Ebből a javaslatból (COM (2005) 618 végleges) lett a 76/769/EGK tanácsi irányelv 30. módosításáról szóló, 2006. december 12-i 2006/122/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 372., 32. o.). A Bizottság másfelől 2005. december 5-én a Közösség és az Aarhusi Jegyzőkönyvben részes tagállamok nevében a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló ENSZ-egyezmény végrehajtó szervéhez is beterjesztett egy, a Jegyzőkönyv érintett mellékleteinek módosítására vonatkozó javaslatot, amely a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja" által a 2005. július 6-i

ülésén kijelölt és a jelen ítélet 38. pontjában felsorolt öt anyag, valamint a PFOS felvételére irányult.

43 A Stockholmi Egyezményt illetően a Tanács „Környezetvédelmi" testülete elfogadta a 2006. március 9-i sajtóközleményben (6762/06. sz. dokumentum, 58. sz. sajtóközlemény) is ismertetett következtetéseket, amelyek szerint „azt ajánlja, hogy az Európai Közösség és a tagállamok [az Egyezményben Részes Felek konferenciájának második ülésén] nyilvánítsák ki arra vonatkozó szándékukat, hogy javaslatot tesznek legalább két és legfeljebb négy további anyag felvételére, amelyet továbbítani kell a Titkárságnak, hogy ezt követően a POP Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság második ülésén meg lehessen vizsgálni". A Tanács kifejti, hogy „a további anyagok előterjesztéséhez a Tanács határozata szükséges". 2006 áprilisában a Tanács jóváhagyta a 2005 decemberében az Aarhusi Jegyzőkönyv I-III. mellékletébe felvenni javasolt öt anyag közül háromnak, a pentaklór-benzolnak, az oktabróm-difenil-éternek és a rövidláncú klórozott naftalinoknak a Stockholmi Egyezmény A. és C. mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslatnak a Közösség és a tagállamok részéről történő benyújtásáról szóló javaslatot.

A pert megelőző eljárás és a Bíróság előtti eljárás

44 2005. december 19-i levelében a Bizottság előbb emlékeztetett a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportjának" 2005. július 6-i ülésén folytatott tárgyalásokra és a csoport által javasolt határozatokra, majd jelezte a svéd kormánynak, hogy amennyiben a Svéd Királyság egyoldalúan terjesztene elő javaslatot a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételre, úgy ez a Közösség nemzetközi képviseletének megosztását eredményezné, és veszélyeztetné az Egyezményben Részes

Felek első konferenciáján, valamint az új anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyv alapján történő felvételére vonatkozó javaslatot illetően kialakult egységet, ami az EK 10. cikk megsértésének minősül.

45 A Bizottság szerint ezenkívül a Svéd Királyság 2005. július 14-én annak ellenére tett javaslatot a PFOS felvételére, hogy tudta, hogy munkálatok folynak ebben témában, amint ez a bizonyos anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyvbe történő felvételére vonatkozó javaslatokról szóló, az említett munkacsoport 2005. július 6-i ülésén elhangzott következtetéseket tartalmazó 2008. szeptember 8-i tanácsi határozat 2. cikkéből is kitűnik. Ez az előkészítő munka a Közösség és a tagállamok említett Jegyzőkönyv keretén belüli nemzetközi fellépésének feltétele volt. A Svéd Királyságnak a PFOS Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére irányuló egyoldalú fellépése a POP-rendelet módosítását eredményezheti, megfosztva ezzel a Bizottságot egy széles közösségi hatáskörrel fedett területen rendelkezésére álló kezdeményezési jogától, a Tanácsot pedig attól a lehetőségtől, hogy az EK 300. cikk (1) bekezdésének megfelelően ennek az anyagnak a felvételére vonatkozó javaslat benyújtásáról határozzon. A Bizottság ezt követően felszólította a Svéd Királyságot észrevételei benyújtására.

46 2006. február 15-i levelében a Svéd Királyság arra hivatkozott, hogy abban az időpontban, amikor a Bizottság által kifogásolt módon eljárt, a Közösség nem fogadott el a PFOS-re vonatkozó intézkedéseket, és így a tagállamoknak még jogukban állt javaslatot tenni ennek az anyagnak a Stockholmi Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételre. Azt is előadta, hogy bár törekedett arra, hogy az említett anyag felvételét közösségi fellépés keretében javasolják, a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportjának" 2005. július 6-i ülésén nem jött létre megállapodás ebben a kérdésben. Következésképpen a Svéd Királyság úgy véli, hogy nem sértette meg az EK 10. cikket és az EK 300. cikk (1) bekezdését.

47 2006. július 4-én a Bizottság 2006. június 28-án kelt, indokolással ellátott véleményt intézett ehhez a tagállamhoz, amelyben felszólította, hogy a kézhezvételtől számított

két hónapon belül tegye meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az indokolással ellátott véleménynek eleget tegyen. A Svéd Királyság 2006. szeptember 4-i levelével válaszolt erre, és fenntartotta a 2006. február 15-i levelében ismertetett álláspontját.

48 Mivel a Svéd Királyság válaszait a Bizottság nem találta kielégítőnek, a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

49 A Bíróság elnöke 2007. október 31-i végzésével a jelen ügyben engedélyezte a Dán Királyság, a Holland Királyság, a Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága beavatkozását a Svéd Királyság kérelmeinek támogatása végett.

A keresetről

Az EK 10. cikk megsértésére alapított kifogásról

A felek érvei

50 Az EK 10. cikkből eredő, jóhiszemű együttműködésre vonatkozó kötelezettség megsértésére alapított kifogás alátámasztásául a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Svéd Királyság nem hozott meg minden megfelelő intézkedést annak elősegítése érdekében, hogy a Bizottság teljesíthesse feladatát, és nem tartózkodott olyan intézkedések meghozatalától, amelyek veszélyeztethetik a Közösség célkitűzéseinek megvalósítását.

51 A Bizottság emlékeztet arra, hogy abban az időpontban, amikor a Svéd Királyság egyoldalú javaslatot tett a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételre, a Tanács szintjén már folyamatban volt a munka ebben a kérdésben. Konkrétan a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja" 2005. július 6-i ülésén megegyezésre jutott az erre vonatkozó stratégiát illetően. A vonatkozó határidők miatt sürgősen határozni kellett az egyes anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyv mellékleteibe történő felvételére irányuló javaslatokra tekintettel. A PFOS-t e tekintetben figyelembe vették, de a csoport úgy határozott, hogy csak azután fogják javasolni, ha a Bizottság a 76/769 irányelv alapján javaslatot terjesztett elő a PFOS-re vonatkozó ellenőrző intézkedéseket illetően. A svéd javaslattal érintett Stockholmi Egyezménnyel kapcsolatban az említett csoport tagjai abban állapodtak meg, hogy javasolni kell bizonyos anyagoknak az ezen Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételét, de nem határozták meg, melyek legyenek ezek, mivel az erről szóló vitát elhalasztották. Ugyanez a csoport megvitatta azt is, milyen pénzügyi következményekkel járhat a PFOS-nek az említett Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételéről szóló javaslat.

52 A Bizottság kiemeli, hogy a Stockholmi Egyezmény tekintetében a PFOS nem élvezett elsőbbséget, és hogy ez a döntés a Tanácson belüli közös álláspont eredménye volt. Ez azért nem jelentette azt, hogy a PFOS-t a közösségi stratégia keretében nem vették figyelembe. A Bizottság másfelől vitatja, hogy ezt az anyagot az említett Egyezmény vonatkozásában nagyon sürgősen kellett volna javasolni.

53 A Bizottság elismeri, hogy a Tanács következtetései nem minősülnek kötelező erejű jogi aktusnak, de vitatja azt a nézetet, amely szerint az ilyen következtetéseknek jogi szempontból semmilyen jelentősége nincs, és figyelmen kívül hagyhatók.

54 A Bizottság szerint nem az az elsődleges kérdés, hogy a Közösség gyakorolta-e – különösen a PFOS vonatkozásában – a környezetvédelem területén őt megillető hatáskört,

hanem hogy használta-e a veszélyes vegyi anyagok és különösen a POP anyagok szabályozására. E tekintetben rámutat arra, hogy a veszélyes vegyi anyagoknak és különösen a POP anyagoknak már korábban is létezett közösségi szabályozási háttere, és ezért az egyes anyagoknak a Stockholmi Egyezménybe történő felvételére vonatkozó javaslat előterjesztése olyan intézkedés, amely alapvetően a közösségi szabályok hatálya alá tartozik. A kizárólagos vagy megosztott közösségi hatáskör fennállása azt jelenti, hogy ha nemzetközi szintű fellépésre van szükség, akkor azt a Közösségnek – egyedül vagy a tagállamokkal együttesen – kell végrehajtania.

55 A Svéd Királyság egyoldalú fellépése így a PFOS-nek a Stockholmi Egyezménybe történő felvételét illetően a Közösség nemzetközi képviseletének megosztását eredményezte, ami ellentétes a Közösség egységes képviseletére vonatkozó kötelezettséggel, amely a jóhiszemű együttműködésnek az EK 10. cikkben foglalt kötelezettségéből ered.

56 A Bizottság vitatja azt az érvet, miszerint valamely anyagnak a Stockholmi Egyezmény mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslat nem érinti a Közösséget, tekintettel arra, hogy az ezen Egyezmény 8. cikkében említett bizottság határozata, majd a felek szavazata szükséges, és minden Részes Fél számára meg kell adni a lehetőséget arra, hogy az említett Egyezmény 22. cikke (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése alapján nyilatkozatot tegyenek arról, hogy nem fogadják el az A., B. vagy C. melléklethez tett módosításokat. A Svéd Királyság javaslata ugyanis még abban az esetben is ellentéthez vezethet e tagállam és a Közösség között, ha a Közösség úgy dönt, hogy nem köti őt az ilyen módosítás. Az ilyen érv továbbá nincsen figyelemmel azokra a nehézségekre, amelyek az ezen Egyezményen belüli döntéshozatali rendből erednek. A Közösség így például nem tudja megakadályozni a javasolt módosítás elfogadását. Végül a közösségi jog és a tagállam nemzetközi fellépése közötti ellentmondás kiküszöbölésére irányuló mechanizmus nem szünteti meg az annak előzetes meghatározására vonatkozó kötelezettséget, hogy ez a fellépés érintheti-e a közösségi jogot.

57 A Bizottság szerint a Svéd Királyság javaslata egy új nemzetközi norma bevezetésére irányul, ami közvetlenül érinti a közösségi jogot, mivel azt eredményezi, hogy módosítani kell a POP rendeletet.

58 A Bizottság cáfolja azt az érvet, hogy a tagállamoknak jogukban áll a POP-rendeletnél szigorúbb nemzeti szabályokat elfogadni, mivel ez a rendelet csupán közösségi minimumszabályokat tartalmaz, ami az EK 176. cikk alapján azt eredményezi, hogy a tagállamoknak jogukban áll javaslatot előterjeszteni a Stockholmi Egyezmény mellékleteinek módosítására. A Bizottság szerint ugyanis az ilyen javaslat célja szükségszerűen egy olyan, szigorúbb nemzetközi szabály végrehajtása, amely nemcsak a javaslatot benyújtó tagállamra, hanem a Közösségre is kihat.

59 Végül a Bizottság vitatja azt az érvet, amely szerint a Svéd Királyság kezdeményezése összeegyeztethető a Közösség környezetvédelmi célkitűzéseivel, és nem kell gazdasági szempontokat figyelembe venni. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a Stockholmi Egyezmény a fejlődő országoknak nyújtandó pénzügyi támogatásról szóló rendelkezéseket tartalmaz annak érdekében, hogy ezek az országok eleget tudjanak tenni az ebből az Egyezményből eredő kötelezettségeiknek. Ezért az új anyagoknak az említett Egyezmény érintett mellékleteibe történő felvételére vonatkozó javaslatok benyújtása előtt az Egyezmény valamennyi rendelkezését figyelembe kell venni.

60 A Svéd Királyság kifejti, hogy a Bizottság keresetének egyetlen jogalapjaként arra hivatkozott, hogy azáltal, hogy egyoldalúan javasolta a PFOS felvételét a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe, megsértette az EK 10. cikk és az EK 300. cikk (1) bekezdése alapján fennálló kötelezettségeit. A pert megelőző eljárásban a Bizottság nem állította, hogy a Svéd Királyságnak az erre vonatkozó kizárólagos közösségi hatáskör miatt nem állt jogában megtenni ezt az intézkedést. Mivel a Bíróság a Bizottság

keresetlevelében foglaltakat úgy értelmezte, hogy azokban a hatásköri szabályok megsértését állítják, új jogalapról van szó, amelyet el kell utasítani.

61 A Svéd Királyság szerint a PFOS nem képezte közösségi szintű szabályozás tárgyát abban az időszakban, amikor ez a tagállam azt javasolta, hogy vegyék fel a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe. Sem a POP-rendelet, sem a 76/769 irányelv nem vonatkozott ugyanis akkor erre az anyagra, és így – megosztott hatáskörről lévén szó – a tagállamok és a Közösség is tehettek javaslatot a PFOS-nek az említett mellékletbe történő felvételére.

62 A Svéd Királysághoz hasonlóan a Dán Királyság, a Holland Királyság és a Finn Köztársaság is azt állítja, hogy 2005. július 14-én nem volt közös álláspont a PFOS-re vonatkozóan. Ahogyan azt a Holland Királyság kifejti, a közösségi jóhiszeműség elve nem jelenti azt, hogy a Bizottság jogosan számíthat arra, hogy a Svéd Királyság ismételt próbálkozásai ellenére bizonytalan ideig kivárja a Közösség belső cselekvését, holott a tagállamok és a Bizottság is megegyeztek abban, hogy a PFOS súlyos kockázatot jelent az emberi egészség és a környezet számára.

63 A jóhiszemű együttműködés EK 10. cikkből eredő elvének értelmezésével kapcsolatban a Svéd Királyság arra hivatkozik, hogy ennek az elvnek a Bizottság által adott értelmezése vegyes megállapodások esetében megfoszthatja értelmétől a megosztott hatáskör fogalmát. Az említett elv kizárólag azt jelenti, hogy a tagállamoknak, amennyire csak lehet, törekedniük kell arra, hogy együttműködjenek a közösségi intézményekkel. A Svéd Királyság úgy véli, hogy pontosan ezt tette. E tekintetben megfelelően tájékoztatta a Közösséget, valamint a többi tagállamot, tárgyalásokat folytatott velük, és mielőtt benyújtotta volna a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslatát, megpróbált közös fellépést elérni.

64 A Svéd Királyság másfelől kifejti, hogy meg kell engedni bizonyos eltéréseket a nemzetközi képviselet egységességének követelményétől, mivel az együttműködési kötelezettség nem jelenti azt, hogy minden körülmények között egyhangúságot kell elérni. A Finn Köztársaság e tekintetben arra hivatkozik, hogy az EK 10. cikknek a Bíróság ítélkezési gyakorlatában adott értelmezéséből nem következik az, hogy egy vegyes megállapodásban részes tagállamnak abban az esetben, amikor a Közösség nem határozott úgy, hogy saját hatáskörében jár el, és nem volt mód a Közösség és a tagállamok között közös irányvonal meghatározására sem, le kellene mondania arról, hogy a hatáskörével éljen. A tagállamok önállóan dönthetnek arról, hogy a közösségi jog tiszteletben tartása mellett élnek-e az őket megillető hatáskörrel.

65 Amint azt a Holland Királyság is hangsúlyozza, a jóhiszemű együttműködés elve nem eredményezheti azt, hogy a tagállamok a környezetvédelem terén semmilyen körülmények között nem cselekedhetnek a Közösségen kívül annak ellenére, hogy ezt a hatáskörüket az EK 174. cikk (4) bekezdésének második albekezdése kifejezetten elismeri. A Dán Királyság is arra hivatkozik, hogy a jóhiszemű együttműködés elve nem jelentheti gyakorlatilag a hatáskör átörökítésének elvét, és nem lehet elvonni a tagállamoktól a rájuk ruházott hatáskört. Ahogyan azt az Egyesült Királyság kifejti, ez gyakorlatilag egy kizárólagos külső hatáskörnek a Közösségre történő átruházását jelentené olyan körülmények között, amikor nem áll fenn ilyen hatáskör.

66 A Svéd Királyság a beavatkozók támogatásával továbbá arra hivatkozik, hogy valamely anyagnak a Stockholmi Egyezmény mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslat az említett Egyezmény többi részes fele vonatkozásában nem vált ki joghatást. Ahogyan azt a Dán Királyság kifejti, egyedül a Részes Felek konferenciája foglalhat állást valamely anyag esetleges felvételéről, és a közösségi álláspont kialakításának kérdése csak akkor merül fel, amikor a műszaki bizottság javaslatát követően sor kerül erre a konferenciára, mivel a Közösség úgy is dönthet, hogy nem köti őt a módosítás.

67 A Svéd Királyság, akit ebben a kérdésben is támogatnak a beavatkozók, ezenkívül arra hivatkozik, hogy a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozó egyoldalú javaslatból eredő jogi helyzet hasonló ahhoz, mintha az EK 176. cikk alapján úgy döntene, hogy a közösségi jogi szabályoknál szigorúbb nemzeti környezetvédelmi szabályokat fogad el. A Finn Köztársaság szerint a Bíróság ítélkezési gyakorlata egyáltalán nem támasztja alá azt a bizottsági álláspontot, amely szerint a tagállamok nemzetközi megállapodás keretében nem fogadhatnak el a közösségi szabályozásnál szigorúbb védelmi intézkedéseket.

68 Végül az alperes és a beavatkozók előadják, hogy a Svéd Királyság kezdeményezése nem veszélyezteti a közösségi környezetpolitikai célkitűzéseket. Ezzel összefüggésben nem lehet gazdasági szempontokat figyelembe venni.

A Bíróság álláspontja

69 Az EK 10. cikk az EK-Szerződés célkitűzéseinek megfelelő valamennyi tárgykörben arra kötelezi a tagállamokat, hogy segítsék elő a Közösség feladatainak teljesítését, és tartózkodjanak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását (a 2006. február 7-i 1/03. sz. vélemény [EBHT 2006., I-1145. o.] 119. pontja és a C-459/03. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2006. május 30-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-4635. o.] 174. pontja).

70 A Svéd Királyság úgy ítéli meg, hogy a jóhiszemű együttműködés EK 10. cikkben foglalt kötelezettsége korlátozott hatállyal bír azokban az esetekben, amikor olyan területekről van szó, ahol a hatáskör megoszlik a Közösség és a tagállamok között.

71 A Bíróság e tekintetben már kimondta, hogy a jóhiszemű együttműködésnek ez a kötelezettsége általánosan alkalmazandó, és nem függ sem az érintett közösségi hatáskör kizárólagos jellegétől, sem a tagállamok azon esetleges jogától, hogy harmadik országokkal szembeni kötelezettségekről szerződést kössenek (a C-266/03. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2005. június 2-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-4805. o.] 58. pontja és a C-433/03. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2005. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6985. o.] 64. pontja).

72 A jelen ügyben a Bizottság kifejtette, hogy nem állította azt, hogy a Közösség kizárólagos hatáskörrel rendelkezett arra, hogy javaslatot nyújtson be a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére. Ezért a megosztott hatáskör feltételezéséből kell kiindulni. A jelen ügy ebben az értelemben különbözik a C-45/07. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. február 12-én hozott ítéletben (EBHT 2009., I-701. o.) tárgyalt helyzettől, amely kizárólagos hatáskörre vonatkozott.

73 Amennyiben úgy tűnik, hogy egy megállapodás vagy egyezmény tárgya részben a Közösség, részben pedig a tagállamok hatáskörébe tartozik, fontos a szoros együttműködés biztosítása a tagállamok és a közösségi intézmények között, mind a tárgyalási és szerződéskötési folyamat során, mind a vállalt kötelezettségek teljesítése során. Ez az együttműködési kötelezettség a Közösség egységes nemzetközi képviseletének követelményéből fakad (az 1978. november 14-i 1/78. sz. döntés [EBHT 1978., 2151. o.] 34–36. pontja [az ESZAK-Szerződéssel való analógia útján]; az 1993. március 19-i 2/91. sz. vélemény [EBHT 1993., I-1061. o.] 36. pontja; az 1994. november 15-i 1/94. sz. vélemény [EBHT 1994., I-5267. o.] 108. pontja, és a C-25/94. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1996. március 19-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-1469. o.] 48. pontja).

74 A Bíróság megállapította, hogy a tagállamokra az a különleges kötelesség hárul, hogy cselekedjenek, vagy a cselekvéstől tartózkodjanak olyan helyzetben, amelyben a Bizottság a Tanács elé olyan javaslatokat terjeszt, amelyeket jóllehet nem ez utóbbi fogad el, de amelyek az összehangolt közösségi akció kiindulópontjául szolgálnak (a 804/79. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 1981. május 5-én hozott ítélet [EBHT 1981., I-1045. o.] 28. pontja, a fent hivatkozott Bizottság kontra Luxemburg

ügyben hozott ítélet 59. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 65. pontja).

75 A Bíróság azt is kimondta, hogy egy olyan határozat elfogadása, amely a Bizottságot felhatalmazza, hogy a Közösség nevében többoldalú megállapodásról tárgyaljon, nemzetközi szinten összehangolt közösségi akció kezdetét jelzi, és a tagállamok részéről ezen a címen csak tartózkodási kötelezettséget foglal magában, legalábbis ez utóbbiak és a közösségi intézmények közötti szoros együttműködési kötelezettséget oly módon, hogy elősegítsék a Közösség feladatainak teljesítését, és biztosítsák a cselekvés egységét és koherenciáját, valamint a Közösség nemzetközi képviseletét (a fent hivatkozott Bizottság kontra Luxemburg ügyben hozott ítélet 60. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 66. pontja).

76 A jelen ügyben nem vitatott, hogy 2005. július 14-én, abban az időpontban, amikor a Svéd Királyság előterjesztette a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslatát, a Tanács nem fogadott el hivatalos határozatot olyan javaslatról, amely bizonyos anyagok e mellékletbe történő felvételére vonatkozott volna. Meg kell azonban vizsgálni – ahogyan ezt a Bizottság is hangsúlyozza –, hogy volt-e akkoriban erre vonatkozóan olyan közösségi stratégia, amely a közeljövőben – főként gazdasági okokból – nem javasolta a PFOS-nek ezen Egyezménybe történő felvételét.

77 E tekintetben nem tűnik úgy, hogy egy közös álláspont szükségszerűen csak akkor állhat fenn és csak akkor vehető figyelembe a jóhiszemű együttműködési kötelezettség megsértése miatt indított kereset keretében, ha meghatározott formát ölt, amennyiben ennek az álláspontnak a tartalma a jogilag megkövetelt módon megállapítható (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben hozott ítélet 49. pontját).

78 A PFOS-t illetően elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy 2005 márciusában ez az anyag nem szerepelt sem az Aarhusi Jegyzőkönyvben, sem a Stockholmi Egyezményben.

79 A 2005 márciusában a Stockholmi Egyezmény Részes Feleinek első konferenciájára tekintettel elfogadott következtetéseiben a Tanács azt ajánlotta a Közösségnek és a tagállamoknak, hogy vizsgálják meg azt a javaslatot, amely „legfeljebb további három anyagnak" az ezen Egyezmény érintett mellékleteibe történő felvételére vonatkozik. A Közösség és a tagállamok szakértőit azzal bízta meg, hogy elsőként az Aarhusi Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó anyagok jegyzékét vizsgálják meg, és „a további anyagok kiválasztásakor azt vegyék alapul, tekintettel arra, hogy az ebben a jegyzékben szereplő anyagokat már mint POP anyagokat szabályozták a[z Európai Unión] belül".

80 Minthogy ebben az időszakban a PFOS nem szerepelt az Aarhusi Jegyzőkönyvben, és még nem szabályozták POP anyagként az Unión belül, a Tanács említett következtetései szerint nem kellett figyelembe venni az – akár az említett Jegyzőkönyv, akár a Stockholmi Egyezmény alapján – benyújtandó első javaslatok tekintetében.

81 Másfelől a felvenni javasolandó anyagok számának korlátozása („legfeljebb további három") az említett következtetések 5. pontja h) alpontjára tekintettel értelmezve megerősíti azt a nézetet, amely szerint a Stockholmi Egyezményre vonatkozó közösségi stratégiában gazdasági szempontoknak is jutott szerep, és ezen Egyezménnyel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy azért hozták létre, hogy az egész világban alkalmazzák, valamint hogy az Egyezmény 13. cikke a fejlődő és átmeneti gazdaságú országok számára nyújtandó pénzügyi támogatásról rendelkezik. A Tanács az 5. pont h) alpontjában ugyanis „olyan pénzügyi és költségvetési szabályok elfogadását" javasolja, „amelyek lehetővé tennék a Titkárság számára" [a Stockholmi Egyezmény Részes Feleinek konferenciája] által meghozott határozatok hatékony végrehajtását.

82 A Tanács ezen következtetéseivel összhangban, amint erre a jelen ítélet 37. pontja is emlékeztetett, a Stockholmi Egyezmény Részes Feleinek konferenciájának 2005

májusában tartott első ülésén a Közösség és a tagállamok két anyagot javasoltak, amelyek között a PFOS nem szerepelt.

83 A Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportjának" 2005. július 6-i ülésén készült jegyzőkönyv (amelynek tartalmát a jelen ítélet 38. és 39. pontja foglalja össze) szerint a tanácskozás kiterjedt mind az Aarhusi Jegyzőkönyv, mind a Stockholmi Egyezmény alapján előterjesztendő anyagokra. Bár ez a jegyzőkönyv nem említi kifejezetten azokat a gazdasági szempontokat, amelyek megvitatásra kerültek, ezt a tényt a Svéd Királyság sem vitatja, többek között a Holland Királyság pedig elismeri.

84 Az említett jegyzőkönyv szerint a közvetlen célkitűzés a jelen ítélet 30. és 38. pontjában említett, közösségi szabályozással már érintett anyagoknak az Aarhusi Jegyzőkönyv alapján történő előterjesztése volt.

85 Akkoriban úgy gondolták, hogy a PFOS-t az Aarhusi Jegyzőkönyv alapján fogják előterjeszteni, amint a Bizottság javaslatot nyújt be az erre az anyagra vonatkozó ellenőrző intézkedésekről szóló közösségi szabályozásra. Az összes későbbi esemény (a tanácsi határozat 2005. szeptember 8-i elfogadása; a 76/769 irányelv módosítására vonatkozó javaslat 2005. december 5-i előterjesztése; a PFOS-nek az említett jegyzőkönyv érintett mellékleteibe történő felvételére vonatkozó, ugyanezen a napon benyújtott javaslat) azt tanúsítja, hogy valóban ez volt a helyzet.

86 Másfelől a Stockholmi Egyezményre vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportjának" 2005. július 6-i ülésén készült jegyzőkönyv azt állapítja meg, hogy megállapodás jött létre („Agreement was reached by

the [Working Party for International Environmental Issues]") arról, hogy bizonyos anyagok felvételét kell javasolni a Részes Felek második konferenciájára tekintettel. Arról azonban nem született megállapodás, hogy mely anyagokat kell javasolni, és az erre vonatkozó vitát elhalasztották.

87 Ellentétben azzal, amit a Svéd Királyság és a beavatkozók állítanak, úgy tűnik, hogy nem volt szó „döntési vákuumról" vagy a döntés elmaradásával egyenértékű várakozó helyzetről. Több tényező is megerősíti ugyanis azt a nézetet, hogy a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportja" nem 2005. július 6-án, hanem a későbbiekben szándékozott nyilatkozni arról, hogy a 2005 májusában már javasoltakon felül mely anyagokat kell még javasolni a Stockholmi Egyezmény alapján. E tekintetben rá lehet mutatni arra, hogy először az Aarhusi jegyzőkönyv alapján javasolandó anyagokat kellett sürgősen meghatározni, valamint hogy az említett Egyezményre vonatkozó javaslatokhoz gazdasági szempontok is kapcsolódtak.

88 A későbbi események (a jelen ítélet 43. pontjában említett 2006. március 9-i tanácsi ajánlás és 2006 áprilisi tanácsi határozat, amely felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy a pentaklór-benzol, az oktabróm-difenil-éter és a rövidláncú klórozott naftalinok vonatkozásában ilyen javaslatokat terjesszen elő) megerősítették az ilyen eljárásra és a Stockholmi Egyezmény alapján előterjesztendő javaslatokra irányuló szándékot.

89 Mindenképpen megállapítható, hogy 2005-ben arra irányuló közös stratégia állt fenn, hogy ebben az időszakban nem javasolják a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételét, mivel a tagállamok és a Közösség szakértőinek ki kellett választaniuk, hogy mely anyagokat javasolják azok közül, amelyek már az Aarhusi Jegyzőkönyv hatálya alá tartoznak, és – amint az a Tanács „Nemzetközi környezetvédelmi csoportjának" 2005. július 6-i ülésén készült jegyzőkönyvből is kitűnik – a PFOS nem tartozott ezen anyagok közé.

90 Másfelől a Stockholmi Egyezménnyel összefüggésben az uniós intézmények úgy ítélték meg, hogy az Unió és tagállamai által ezzel az anyaggal kapcsolatban elfogadandó stratégia kialakításánál ajánlatos valamennyi releváns tényezőt figyelembe venni, így a gazdasági tényezőket is. Ez a körülmény késztette őket arra, hogy ne javasolják azonnal a PFOS e megállapodás alapján történő betiltását, hanem először egy másik megállapodás, az Aarhusi Jegyzőkönyv keretében terjesszék elő javaslatra.

91 Ezekből a körülményekből az következik, hogy a Svéd Királyság azáltal, hogy egyoldalú javaslatot tett a PFOS-nek a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére, elhatárolódott a Tanácson belül kialakított közös stratégiától.

92 Ezenkívül – amint ez az Egyezményben foglalt döntéshozatali rend vizsgálatából kiderül – a Svéd Királyság egyoldalú javaslata következményekkel jár az Unió számára. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az említett Egyezmény a módosításának – így például új anyagoknak az Egyezmény A., B. vagy C. mellékletébe történő felvételének – elfogadására vonatkozóan különös szabályokat tartalmazó intézményi és eljárási keretet állapít meg.

93 Az Egyezmény 8. cikkének (9) bekezdése alapján a Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság valamely anyagnak a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételéről támogató vagy ellenző javaslatot tesz. Az Egyezmény 23. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a regionális gazdasági integrációs szervezetek – mint amilyen az Unió is – nem gyakorolják szavazati jogukat, amennyiben tagállamaik gyakorolják a sajátjukat, és fordítva. Az Egyezmény 25. cikkének (2) bekezdése arról is rendelkezik, hogy ha egy ilyen szervezet egy vagy több tagállama a szervezethez hasonlóan részese az Egyezménynek, akkor az említett szervezet és a tagállamai nem jogosultak egyidejűleg gyakorolni az Egyezmény adta jogosultságokat.

94 Így ha valamelyik tagállam javaslatot terjeszt elő egy anyagnak a Stockholmi Egyezménybe történő felvételére, ez olyan helyzetet idézhet elő, hogy vagy az Unió e javaslat ellen szavaz, és ezzel megfosztja a javaslatot tévő tagállamot attól a lehetőségtől, hogy a Részes Felek konferenciájának szintjén megvédje saját javaslatát, vagy pedig ez a tagállam a javaslata mellett szavaz, és ezzel megfosztja az Uniót attól a lehetőségtől, hogy a tagállamai számának megfelelő szavazati jogot gyakoroljon, és megengedi a tagállamoknak, hogy szabadon szavazzanak az említett javaslat mellett vagy ellenében.

95 E tekintetben fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a Közösség által a Stockholmi Egyezmény 25. cikkének (3) bekezdése alapján benyújtott nyilatkozat nem tartalmaz konkrét szabályokat a Közösség és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást illetően. Ez a nyilatkozat ugyanis azt tartalmazza, hogy „a Közösség felelős az egyezményből eredő azon kötelezettségek teljesítéséért, amelyek a hatályos közösségi jog szabályozása alá esnek", és „a közösségi hatáskör gyakorlása – természetéből adódóan – folyamatos fejlődés tárgyát képezi".

96 Mindenképpen meg kell állapítani, hogy az Unió nem rendelkezik elég szavazattal ahhoz, hogy megakadályozza a Stockholmi Egyezmény valamelyik mellékletének módosítását. Hozzá kell ehhez fűzni, hogy olyan Részes Fél tekintetében, amelyik az Unióhoz hasonlóan nem élt az említett Egyezmény 25. cikkének (4) bekezdése szerinti nyilatkozat lehetőségével, a Részes Felek konferenciáján elhatározott mellékletmódosítás – az ún. „opting out" módszer fenntartásával – egy évvel azt követően lép hatályba, hogy a letéteményes a módosított mellékletről szóló értesítést közreadta.

97 A Svéd Királyság és a beavatkozók arra hivatkoznak, hogy ilyen esetben az Unió mindenképpen élhet ezzel az „opting out" lehetőséggel, és a Stockholmi Egyezmény

22. cikke (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése alapján nyilatkozatot tehet arról, hogy nem tudja elfogadni valamelyik melléklet módosítását.

98 Ez az érv azonban azon a feltételezésen alapul, hogy az Unió nyilatkozatot tehet arról, hogy nem fogad el egy olyan módosítást, amelyet egy vagy több tagállam javasolt és megszavazott. A Stockholmi Egyezmény 25. cikkének (2) bekezdése szerint azonban az Unió és a tagállamai nem jogosultak egyidejűleg gyakorolni az Egyezmény adta jogosultságokat. A felek a tárgyaláson eltérően értelmezték a Stockholmi Egyezmény 25. cikkének (2) bekezdését.

99 Ha azonban ez utóbbi rendelkezése ellenére azt feltételezzük, hogy az Unió bármikor tehet nyilatkozatot arról, hogy nem fogad el egy olyan módosítást, amelyet egy vagy több tagállam javasolt és megszavazott, úgy ez a helyzet jogbizonytalanságot eredményezhet mind a tagállamok, mind a Stockholmi Egyezmény Titkársága és az ezen Egyezményben részes harmadik országok számára.

100 Ettől a szemponttól függetlenül megállapítható, hogy valamely anyagnak a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslat benyújtásának célja olyan nemzetközi norma elfogadtatása, amely köti az Egyezmény Részes Feleit. Mivel az Unió az említett Egyezményben Részes Fél, kötheti az említett melléklet ebből eredő módosítása, amennyiben előzőleg – a POP rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében foglalt belső eljárások betartása mellett – az azt követő egy éven belül, hogy a letéteményes a módosított mellékletről szóló értesítést közreadta, nem tett nyilatkozatot arról, hogy nem fogadja el a módosítást.

101 A Stockholmi Egyezményben foglalt döntéshozatali rend vizsgálata ezért rávilágít arra, hogy valamely anyagnak az ezen Egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslat következményekkel jár az Unió számára.

102 E tekintetben nem lehet egyetérteni a Svéd Királyság és a beavatkozók arra vonatkozó állításával, hogy valamely anyagnak egy, az Uniót kötelező nemzetközi egyezmény mellékletébe történő felvételére vonatkozó javaslat egyenértékű az uniós minimumszabályoknál szigorúbb, és az EK 176. cikk alapján engedélyezett nemzeti intézkedésekkel. Az Unióra nézve ugyanis kötelező lehet a Stockholmi Egyezmény mellékletének módosítása, míg az ilyen nemzeti intézkedésekről ez nem mondható el.

103 Amint arra a jelen ítélet 74. pontja emlékeztetett, a Bíróság korábban már kimondta, hogy a tagállamokra az a különleges kötelesség hárul, hogy cselekedjenek, vagy a cselekvéstől tartózkodjanak olyan helyzetben, amelyben a Bizottság a Tanács elé olyan javaslatokat terjeszt, amelyeket jóllehet nem ez utóbbi fogad el, de amelyek az összehangolt közösségi akció kiindulópontjául szolgálnak (a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 65. pontja). Ez annál is inkább így van akkor, amikor – mint a jelen ügyben is, ahogyan ez a jelen ítélet 91. pontjában megállapításra került – az adott tagállam egyoldalú javaslatával elhatárolódik a Tanácson belül kialakított közös stratégiától, és amelyben a javaslatot olyan intézményi és eljárási keretben terjesztik elő, mint amilyennel a Stockholmi Egyezmény bír.

104 Egy ilyen helyzet veszélyeztetheti az Unió és tagállamai egységes képviseletének elvét, valamint gyengítheti tárgyalóképességét az érintett egyezményben részes többi féllel szemben.

105 Következésképpen a Bizottságnak az EK 10. cikkre alapított első kifogása megalapozott.

Az EK 300. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról

A felek érvei

106 Második kifogása keretében a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Svéd Királyság egyoldalú fellépése az EK 300. cikk (1) bekezdése megsértésének minősült, amely meghatározza a nemzetközi egyezmények megtárgyalásának és megkötésének jogi alapját és törvényes eljárását, függetlenül attól, hogy azok kizárólagos vagy megosztott hatáskörbe tartoznak-e. Ez az egyoldalú fellépés azt eredményezte, hogy a közösségi intézmények nem gyakorolhatták a Szerződés alapján őket megillető hatásköröket, mivel a Közösség és tagállamai által a Stockholmi Egyezmény módosítására vonatkozóan benyújtott közös javaslatának nem lett volna gyakorlati hatása.

107 A Svéd Királyság, akit a beavatkozók is támogatnak, vitatja, hogy a magatartása ellentétes lenne az EK 300. cikk (1) bekezdésével. Amint arra a Finn Köztársaság hivatkozik, ez a rendelkezés nem állapít meg nemzetközi megállapodások megkötésére vonatkozó anyagi jogi hatáskört a Közösség számára, hanem kizárólag a közösségi intézmények közötti hatáskörmegosztást szabályozza. Nem keletkeztet olyan kötelezettséget a tagállamok számára, amelynek be nem tartása indokolná azt, hogy a Bíróság helyt

adjon a Bizottság erre vonatkozó kereseti kérelmének. Az Egyesült Királyság másfelől arra hivatkozik, hogy az EK 300. cikk (1) bekezdése csak a nemzetközi megállapodások megkötéséhez vezető tárgyalások kezdeményezésére alkalmazandó.

A Bíróság álláspontja

108 Ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 13. sz. lábjegyzetében jelezte, az EK 300. cikk (1) bekezdése „a megállapodások megkötésére" vonatkozik, míg „a megállapodásokkal felállított szervekben a Közösség által képviselendő álláspontok kialakítására" vonatkozó közösségi kezdeményezésekre nem az EK 300. cikk (1) bekezdése, hanem az EK 300. cikk (2) bekezdésének második albekezdése vonatkozik.

109 A jelen ügyben megállapítható, hogy a Svéd Királyságnak felrótt magatartás nem más, mint módosító javaslat előterjesztése egy nemzetközi megállapodással felállított szervben, és így ez a magatartás önmagában nem tartozik az EK 300. cikk (1) bekezdésének hatálya alá.

110 Ebből következően az EK 300. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogás nem megalapozott.

A költségekről

111 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Svéd Királyságot, mivel lényegében pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

112 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 4. §-a alapján a Dán Királyság, a Holland Királyság, a Finn Köztársaság és az Egyesült Királyság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Svéd Királyság – mivel egyoldalúan javasolta valamely anyagnak, a perfluor-oktán-szulfonátnak a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe történő felvételét – nem teljesítette az EK 10. cikkből eredő kötelezettségeit.

2) A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

3) A Bíróság a Svéd Királyságot kötelezi a Bizottság költségeinek viselésére.

4) A Dán Királyság, a Holland Királyság, a Finn Köztársaság valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások